

Research Article

THE MODEL OF DEVELOPING VISUAL ARTS UP SKILLS FOR A NON-CREDENTIAL
ART TEACHER IN PRIMARY SCHOOL GRADE 4-6

รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

Received: February 5, 2024

Revised: March 30, 2024

Accepted: April 10, 2024

Dome Klaysang^{1*} and Nuttida Pujeeb²

โดม คล้ายสังข์^{1*} และณัฐธิดา ภู่อัจฉริยะ²

^{1,2}Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110, Thailand

^{1,2}คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*Corresponding Author, E-mail: dome.klaysang@gs.swu.ac.th

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to study current and desired conditions for teaching visual arts skills for non-credential art teachers in primary school, grades 4-6; (2) to create a model of developing visual arts upsills; and (3) to study the effectiveness and certify a model of developing visual arts upsills. The sample group were teachers or educational staff who graduated in different fields. There are 390 people teaching the visual arts in primary schools nationwide and under the authority of the Office of Primary Educational Service Area Office. The tools used to collect data are questionnaires, interview forms, and data recording forms. Group discussion by focus group analyzed data by frequency distribution, finding percentage, mean, standard deviation and PNI Modified index value. The development elements were in this order, as follows: creation experience, conceptualization, knowledge creation in terms of demonstration and application, and it was found that the guidelines for developing the teaching skills of art teachers were artistic skills, art knowledge, artistic identity, and the behavior of art teachers. It was passed by experts to evaluate the model with seven components: (1) name of the model; (2) model for development; (3) components of the teaching skills of art teachers; (4) components of art teachers and learning in the 21st century; and (5) components of pictures. The context of the teacher should be considered to determine a time frame for development. Executives should focus on development through models that are appropriate for each area. In order to achieve the most efficient and effective development, and knowledge should be managed continuously and technology used to support teaching and learning.

Keywords: The Model of Developing Visual Arts Up Skills, Visual Arts Teaching Skills, Non-Credential Teachers, Art Subject

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพอันทันทีประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 และ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลและรับรองรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่จบไม่ตรงสาขามีภาระงานสอนวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด สพพ. ทั่วประเทศ จำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูล การสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนี PNI Modified ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพอันทันทีประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดตามลำดับ คือ ด้านแนวทางการพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบในการพัฒนาตามลำดับ ได้แก่ ด้านการสร้างประสบการณ์, ด้านการสร้างแนวความคิด, ด้านการสร้างองค์ความรู้, ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ และรองลงมาคือ แนวทางการพัฒนาด้านทักษะการสอนของครูศิลปะ มีองค์ประกอบในการพัฒนาตามลำดับ ได้แก่ ด้านทักษะทางศิลปะ, ด้านความรู้ทางศิลปะ, ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ, ด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ ตามความเหมาะสมของพัฒนามีความสำคัญในการพัฒนาควบคู่ไปด้วยกัน โดยพิจารณาประกอบกรวิเคราะห์ควบคู่ด้วยการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของกลุ่มตัวอย่าง และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยปัญหาของการสอนรายวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) และความต้องการต่อการพัฒนาการสอนทัศนศิลป์การบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เป็นความต้องการจำเป็น เพื่อสร้างรูปแบบในการพัฒนา 2) การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จากการศึกษาผลสภาพปัจจุบัน สภาพอันทันทีประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์ นำมาสร้างแบบร่างเพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบในการทดลอง ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยพิจารณาจากส่วนประกอบสำคัญ ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด 3) การศึกษาประสิทธิผลหลังการใช้รูปแบบ พบว่า ผู้ที่เข้ารับการทดลองจำนวน 30 คนมีทักษะการสอนทัศนศิลป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรับรองรูปแบบ โดยพิจารณาประกอบกรสังเคราะห์ผลควบคู่การสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้เข้าร่วมทดลองและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รับรองรูปแบบในการพัฒนามีชื่อว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model” เป็นรูปแบบระยะเวลา 20 ชั่วโมง โดยขั้นตอนการพัฒนาด้วยการเรียงลำดับจากขั้นตามชื่อรูปแบบในตัวอักษร ดังนี้ U (Understand) เป็นความเข้าใจ เกิดจากการพัฒนา ด้านการสร้างองค์ความรู้ และด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ A (Ability) เป็นความสามารถ เกิดจากการพัฒนา ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ และด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ N (Necessarily) เป็นความจำเป็น เกิดจากการพัฒนา ด้านการสร้างแนวความคิด และด้านความรู้ทางศิลปะ จนถึง T (Truth) เป็นความจริง เกิดจากการพัฒนา ด้านการสร้างประสบการณ์ และด้านทักษะทางศิลปะ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรพิจารณาบริบทของครูเพื่อกำหนดกรอบที่เหมาะสมในการพัฒนา มีการวัดระดับทักษะการสอนของครู และควรฝึกปฏิบัติทักษะการสอนที่จำเป็น 9 ทักษะของครูระดับประถมศึกษา คือ การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การใช้คำถาม การเสริมกำลังใจ การสรุปบทเรียน การสร้างความสนใจ การใช้กระดานขอลูก การกระตุ้นให้คิด และการใช้สื่อการสอน เพื่อจะได้จัดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมและตรงกับทักษะการสอนที่จำเป็น

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ ทักษะการสอนทัศนศิลป์ ครูที่จบไม่ตรงสาขา วิชาศิลปะ

บทนำ (Introduction)

ศิลปะไม่ได้สอนเพียงแต่การวาดรูป แต่ยังสอนให้เรียนรู้การใช้ชีวิตได้อีกด้วย ซึ่งเป็นคติพจน์อมตะที่ถูกกล่าวโดย ศาสตราจารย์คอร์ราโด เฟโรซี หรือ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี และวิชาศิลปะยังมีข้อดีอีกหลายมิติที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้เรียนได้ หลายงานวิจัยได้พิสูจน์ว่าการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านสายตาได้ และยังช่วยพัฒนาทักษะความเข้าใจโลกและการแก้ไขปัญหาด้วย นอกจากนี้ การเรียนรู้ด้านศิลปะยังช่วยสร้างสรรคความคิดและความจินตนาการ ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตมนุษย์ และยังช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกด้วยศิลปะอีกด้วย ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาควรได้ให้ความสำคัญกับวิชาศิลปะมากขึ้น พัฒนาหลักสูตรวิชาศิลปะให้สามารถนำศาสตร์และศิลป์ไปผสมผสานกับวิชาอื่นๆ ได้ ซึ่งจะช่วยอุดช่องโหว่ด้านพัฒนาการของเยาวชนให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับ การเรียนการสอนศิลปะ ในโรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ครู จึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีความรู้ต่างๆ แก่ผู้เรียน ในโรงเรียน ทั้งอบรมสั่งสอน และเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงาน ซึ่งวิชาศิลปะ เป็นรูปแบบการลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานด้านทัศนศิลป์ เป็นชิ้นผลงานในการเรียนรู้ตามศาสตร์ทัศนศิลป์ แบ่งออกเป็นรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญทางศิลปะในการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ศิลปะศึกษาเป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประมวลเอาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ แสดงออกในรูปแบบของผลงานศิลปะ (Adul, 1999) การเรียนรู้ศิลปะจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตของเราในวันและอนาคต ศิลปะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสุขและความเป็นมนุษย์ของเรา ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลง การวาดรูป การแสดง หรือการตีกลอง เป็นต้น การเรียนรู้ศิลปะในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากครูเป็นผู้เชี่ยวชาญและตัวอย่างในการสร้างผลงานศิลปะที่สร้างความบันเทิงและคุณค่าต่อผู้ชม การเรียนรู้ศิลปะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะในการสร้างสรรค์ และประสบการณ์ต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เรามีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และเป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกันในสังคมในปัจจุบันนี้ ดังนั้น การเรียนรู้ศิลปะเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องอยู่ในชีวิตของเราทุกคน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า ให้สัมภาษณ์ในด้านปัญหาของบุคลากรทางศิลปศึกษา จากการศึกษาความต้องการครูของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจุบันสังคมขณะนี้ยังขาดครูศิลปะจำนวนมาก ขาดในทุกระดับ ศิลปะศึกษาไม่ได้ต้องการคนที่เขียนรูปสวยเพียงอย่างเดียว ครูศิลปะต้องมีกระบวนการสอน กระบวนการในการถ่ายทอด กระบวนการแก้ปัญหาสาขาศิลปศึกษาไม่ได้มองว่าทักษะต้องมาเป็นอันดับต้นๆ แต่สิ่งที่เรามองคือคนที่จะไปเป็นครูนั้นต้องถ่ายทอดได้ ในหลายโรงเรียนแม้จะใช้คนที่จบศิลปะโดยตรงมาสอนศิลปะ แต่ไม่เคยผ่านการเรียนรู้วิชาครู เขาก็จะมีปัญหาด้านการถ่ายทอด ตรงนี้จะเป็นปัญหาอย่างมากในการสร้างบุคคล ถ้ามาเจอครูที่ไม่เข้าใจ ไม่มีความรู้ไม่มีวิธีการถ่ายทอด เด็กๆ อาจจะถูกบั่นทอนความคิดสร้างสรรค์ไปตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาครูศิลปศึกษาให้มีความพร้อมในการสอน (Phujeeb, 2016) ครูเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นในระดับชั้นการศึกษาใดๆ ครูจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะด้านการเรียนการสอนให้เท่าทันยุคสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเรียนการสอนศิลปะในระดับชั้นประถมศึกษายังขาดครูที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะทางศิลปะ จึงจำเป็นต้องมีการอบรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะด้านการเรียนการสอนของครูผู้สอนศิลปะ เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาในประเทศไทย โดยการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการประกอบการเรียนการสอน จะช่วยเพิ่มคุณภาพของการเรียนการสอนในประเทศไทย โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ การเรียนรู้ของเด็กในช่วงชั้นประถมศึกษายังขึ้นกับการพัฒนาตามทฤษฎีของ เพียเจต์ (Jean Piaget) ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เด็กพัฒนาตามสมรรถนะที่เหมาะสม และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสำหรับประถมศึกษานั้นเป็นการวางรากฐานในด้านต่างๆ เป็นช่วงอายุที่ไวต่อการรับรู้และตอบสนองต่อการพัฒนาศักยภาพได้ดีจึงต้องให้ความใส่ใจต่อความสนใจและจิตใจของเด็กอย่างเหมาะสมซึ่งธรรมชาติของเด็กวัยประถมศึกษานั้นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นไม่อยู่นิ่งกิจกรรมต่างๆ จึงเป็นสิ่งแปลกใหม่สร้างความสนใจให้กับเด็กในวัยนี้การออกแบบการเรียน

การสอนจึงต้องพัฒนาทักษะในหลายๆ ด้านเช่นทักษะการแสดงออกความมั่นใจในตนเองทักษะทางด้านร่างกายการเข้าสังคมจากการทำงานเป็นกลุ่มจินตนาการความคิดสร้างสรรค์เป็นต้นผู้สอนจึงต้องผลักดันให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจความสนใจที่จะเรียนรู้ (Chalabang, 1992) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กช่วงชั้นที่ 2 เป็นช่วงวัยแห่งการพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆ ของตนเองและพร้อมต่อยอดในความถนัดของตนเอง โดยการเพิ่มความคิดสร้างสรรค์จากการเรียนรายวิชาศิลปะที่ถูกต้องชัดเจนจากครูผู้สอน

ผู้วิจัยจึงเห็นการเรียนรู้ศิลปะเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของเด็กจากการขอข้อมูลสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2563 จำนวนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั่วประเทศไทย มีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 26,596 แห่ง แบ่งเป็น 6 ภาค มีจำนวนครูที่ดำรงตำแหน่ง ครูศิลปะ ที่จบตรงสาขาวิชา จำนวน 5,436 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ของสถานศึกษาทั้งหมดทั่วประเทศ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กก็จะมีครูตำแหน่งศิลปะมาสอน จำเป็นต้องให้ครูในด้านวิชาอื่นๆ มาสอนแทน จึงขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ และทักษะการสอนทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสอนวิชาศิลปะ จึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ในทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้ ที่ตรงแก่การเรียนการสอนวิชาศิลปะในระดับประถมศึกษา จากปัญหา ผู้วิจัยจึงต้องการสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสอนทัศนศิลป์ ในรายวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในทุกค่านักเรียน ตามการเรียนการสอนศิลปะในเด็กแต่ละช่วงวัยจึงต้องเลือกให้เหมาะสมเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิผลสูงสุดจากการค้นคว้าของ Lowenfeld and Brittain (1975) ได้กล่าวถึงลักษณะพัฒนาการของเด็ก เด็กแต่ละช่วงวัยมุ่งนำเสนอถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับศิลปะเพื่อได้ตระหนักถึงความรู้สึกและความเฉียบไวต่อกระบวนการสร้างสรรค์ของเด็ก ขั้นตอนการเขียนภาพ อย่างมีความหมาย (The Schematic Stage) 7-9 ขวบ พัฒนาการทางด้านอารมณ์การวาดแสดงออกถึงการคิดสร้างมโนทัศน์ในระบบความคิดรูปวาดมักแสดงเส้นฐานไม่มีการแสดงมิติมากกว่ารูปคนซ้ำๆ โดยรูปร่างมักประกอบไปด้วยเรขาคณิตไม่คำนึงถึงสัดส่วนของภาพ ชั้นเกาะกลุ่ม (Gang Age) ช่วงอายุ 9-12 ปี พัฒนาการในการเข้าสังคมเป็นวัยที่เริ่มสร้างความเหมือนจริงใส่ใจในรายละเอียดมีความถี่พิถีพิถันเริ่มมีการใช้มิติทับซ้อนและพื้นที่แทนการใช้เส้นฐาน (Suklae, 2016) จากข้อมูลจึงทำให้กระบวนการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของการศึกษาได้ โรงเรียนปัจจุบันขาดตำแหน่งครูศิลปะ (ทัศนศิลป์) และมีจำนวนครูที่จบไม่ตรงสาขาวิชาศิลปะมาสอน เนื่องด้วยการไม่เปิดรับตำแหน่งครูศิลปะ (ทัศนศิลป์) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอนวิชาศิลปะในเด็กแต่ละช่วงวัย นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่และการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้โรงเรียนมีคุณภาพและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็กๆ ในการเรียนรู้และคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาเพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) และมีความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตได้อย่างเหมาะสม สู่การพัฒนาทักษะทางศิลปะ จากการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาถึงการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ตาม นโยบายที่ 4 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2019) ผู้วิจัยจึงต้องการใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสายศิลปะ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ในการแก้ปัญหาเพื่อการวิจัย และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาครูที่จบไม่ตรงสาขาพัฒนาการสอนทัศนศิลป์ ในรายวิชาศิลปะต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

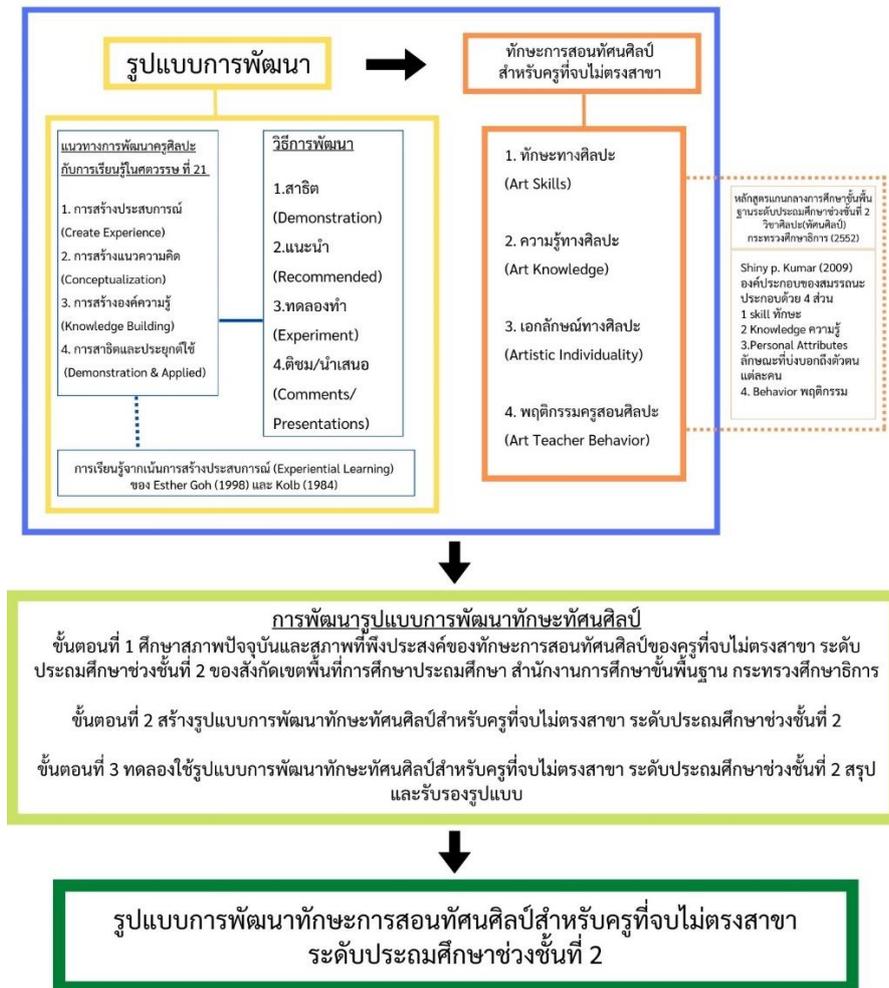
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลและรับรองรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

Figure 1

Conceptual framework: Develop the Model of Developing Visual Arts Up Skills for a Non-Credential Art Teacher in Primary School Grade 4-6

กรอบแนวคิด พัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

รูปแบบการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ Sequential Transformative ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในระยะที่หนึ่ง แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและ

วิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในระยะที่สอง บูรณาการให้เกิดในขั้นตอนของการตีความและการอภิปรายผล ผู้วิจัยเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ โดย ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่จบไม่ตรงสาขา ที่สอนวิชาศิลปะ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดจากจำนวนโรงเรียน (ข้อมูลสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2563) มีโรงเรียนที่มีจำนวนโรงเรียนที่ไม่มีครูที่จบตรงสาขา (ทัศนศิลป์) 21,160 แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยที่เป็นประชากรทั้งหมดอย่างแท้จริงโดยวิเคราะห์จากตารางสุ่ม Krejcie and Morgan (1970) ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 30,000 หน่วย ให้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 379 หน่วย โดยในการเก็บข้อมูลจริง จำนวน 390 คน เพื่อเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนด ภูมิภาคกลาง มีจำนวนโรงเรียน 4,632 แห่งมีครูที่จบตรงสาขา จำนวน 945 แห่ง จำนวนที่มีครูจบไม่ตรงสาขาจำนวน 3,684 แห่ง เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองในการวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอย่างแท้จริงโดยวิเคราะห์จากการกำหนดจำนวนตัวอย่างโดยได้มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรม G*Power โดยกำหนดค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยของ Phujeeb (2016, p. 242) ได้ค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 4.84 กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และระดับอำนาจการทดสอบที่ 0.95 ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำทั้งสิ้น 3 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างอีก 27 คน เพื่อเป็นการป้องกันอัตราการขาดหายของตัวอย่างและเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถปฏิบัติการทดลองในสถานการณ์จริงได้ ให้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 หน่วย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวิจัย ทั้งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามรูปแบบการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบบันทึกข้อมูล การสนทนากลุ่ม (Focus Group) 4) แบบวัดทักษะก่อนหลังเข้าร่วมรูปแบบพัฒนาฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกซึ่งและตรงสภาพความเป็นจริงที่สุด และนำไปทดลองใช้ (Experimental Research) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

1. สถิติที่ใช้ในการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ = ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Alpha Coefficient)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

k = จำนวนข้อของเครื่องมือ

s_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวน

4. การหาค่าความถี่ (Frequency)

5. การหาค่าร้อยละ (Percentage)

6. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งระยะเวลาออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ระยะเวลา 3 เดือน

จากจำนวนที่กำหนดจากกลุ่มประชากร จำนวน 390 คน เก็บและวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการสร้างรูปแบบการพัฒนา จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง จากแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง สภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีแนวคิดการพัฒนาทักษะครูศิลปะให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จากการศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้จากเน้นการสร้างประสบการณ์ (Experiential Learning) ของ Goh (1998) และ Kolb (1984) โดยการพัฒนาทักษะจะเกิดจากการ สร้างประสบการณ์, สร้างแนวคิด, สร้างองค์ความรู้, สาธิตประยุกต์ใช้ได้ ส่งเสริมการพัฒนาของครู ไปสอนและพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และสังเคราะห์แนวคิดการพัฒนาทักษะครูศิลปะให้สอดคล้องการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จากการสังเคราะห์ คุณภาพของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 วิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) Ministry of Education (2009) และสังเคราะห์มาจากทฤษฎี Kumar (2009) องค์ประกอบของสมรรถนะของครู โดยการพัฒนาทักษะจะเกิดจากการ ทักษะทางศิลปะ, ความรู้ทางศิลปะ, เอกลักษณ์ทางศิลปะ, พฤติกรรมครูสอนศิลปะ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จากการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 นำเสนอแบบร่างอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และออกแบบต้นแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 และนำเสนอแบบร่างผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้อง ตรวจสอบต้นแบบประชุมสัมมนาแบบกลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาความชัดเจนของรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนทัศนศิลป์และศิลปศึกษา วิเคราะห์คุณภาพและความเหมาะสมของรูปแบบรายบุคคล และกลุ่ม พิจารณารูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลผ่านการทำ Focus Group คือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน โดยใช้เกณฑ์คัดเลือก คือ กลุ่มนักวิชาการทางด้านการสร้างรูปแบบและด้านศิลปศึกษาจำนวน 2 ท่าน กลุ่มนักวิชาการทางด้านการสร้างรูปแบบและด้านทัศนศิลป์จำนวน 1 ท่าน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูจำนวน 2 ท่าน ผู้เกี่ยวข้องในด้านผู้ปฏิบัติครูด้านทัศนศิลป์จำนวน 2 ท่าน และกลุ่มครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยสรุปและปรับปรุงแก้ไขแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และออกแบบรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ดำเนินการสู่ระยะที่ 3

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 30 คน โดยใช้ทดลองรูปแบบ Onsite และ Online โดยใช้เครื่องมือทำ pre-test/post-test ก่อนและหลังการใช้รูปแบบฯ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Dependent Samples) เป็นแบบวัดเชิงสอบถามทักษะ เขียนตอบโดยกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสรุป นำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบฯ และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ รับรองรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และรับรองรูปแบบเพื่อสรุปผลงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านทัศนศิลป์และศิลปศึกษา 5 ท่านและผู้เข้าร่วมรูปแบบการพัฒนา 5 ท่าน รวมเป็น 10 ท่าน และสรุป รูปแบบการพัฒนาทักษะทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่สมบูรณ์

ผลการวิจัย (Results)

ผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 และ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลและรับรองรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยมีรายละเอียดสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ผลของการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่คาดหวังองค์ประกอบรายละเอียดด้านทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) มีองค์ประกอบ ดังนี้ ด้านทักษะทางศิลปะ (Art Skills) ด้านความรู้ทางศิลปะ (Art Knowledge) ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (Artistic Individuality) และด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (Art Teacher Behavior) กับที่คาดหวังองค์ประกอบรายละเอียดด้านองค์ประกอบรายละเอียดแนวทางการพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in The 21st Century) มีองค์ประกอบดังนี้ ด้านการสร้างประสบการณ์ (Create Experience) ด้านการสร้างแนวความคิด (Conceptualization) ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) และด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration &

Applied) เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบในการใช้รูปแบบ พบว่า ความคาดหวัง ในการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 คือ ด้านแนวทางการพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st Century) มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = 1.50) และรองลงมา คือ ด้านทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) (PNI = 1.49) โดยสรุปในแต่ละด้าน ได้แก่

1. ด้านการสร้างประสบการณ์ (Create Experience) โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยระบบออนไลน์ให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด (PNI = 1.85)
2. ด้านการสร้างแนวความคิด (Conceptualization) โดยการใช้วิธีการที่ชี้แนะจากสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด (PNI = 1.44)
3. ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์และนำเสนอแบบออนไลน์สร้างความพร้อมให้นักเรียนในการเข้าสู่โลกของการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด (PNI = 1.76)
4. ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration and Applied) โดยการสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ นำเสนอผลงานให้เข้ากับเนื้อหาที่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด (PNI = 1.47)

ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) ที่สำคัญอีก ได้แก่ ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (Artistic Individuality) และด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (Art Teacher Behavior) ซึ่งมีความเฉลี่ยที่สูงรองลงมา ดังนั้นการพัฒนาด้านเหล่านี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการสร้างความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน และการสอนของครูศิลปะ โดยการพัฒนาทักษะการสอนทางศิลปะสำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 ควรเน้นและเสริมสร้างด้านการสร้างประสบการณ์ การสร้างแนวความคิด การสร้างองค์ความรู้ และการสาธิตและประยุกต์ใช้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ให้กับนักเรียน และครูศิลปะควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบผลสัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่าง และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะการสอนศิลปะ: ดังนี้

1. จัดสัมมนาและอบรมพัฒนาเพิ่มเติมโดยการเพิ่มการสอนใหม่ๆ เช่น การใช้สื่อการสอน, การใช้เทคโนโลยีออนไลน์, การบูรณาการวิชาศิลปะกับวิชาอื่นๆ การจัดการเรียนรายวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์), การจัดการกิจกรรมทางศิลปะ และการเรียนรู้ทักษะการสอนศิลปะ
2. พัฒนาเทคนิคการสอนด้านศิลปะในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยใช้รูปแบบการอบรมตามด้านองค์ประกอบของด้านการพัฒนาทักษะการสอนศิลปะ ในรูปแบบระยะสั้น และการพัฒนาการสอน เทคนิควิธีการสอน และสื่อการสอน รวมถึงการอบรมพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์
3. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ศึกษามาตรฐาน และตัวชี้วัด เพื่อแนวทางการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ที่เน้นทักษะการสอนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการลักษณะที่พึงประสงค์ตามรายวิชา
4. แนวทางการสร้างและผลิตสื่อการสอนศิลปะทัศนศิลป์ เทคนิคและวิธีการสอนรูปแบบต่างๆที่เหมาะสมกับวิชาศิลปะ
5. แนวทางการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับวิชาศิลปะ
6. สามารถพัฒนาตนเองได้ในตำแหน่งวิชาการนำไปบูรณาการกับวิชาเอกตนเองตามความสามารถพิเศษ เพื่อเกิดการพัฒนามีคุณภาพและยั่งยืน

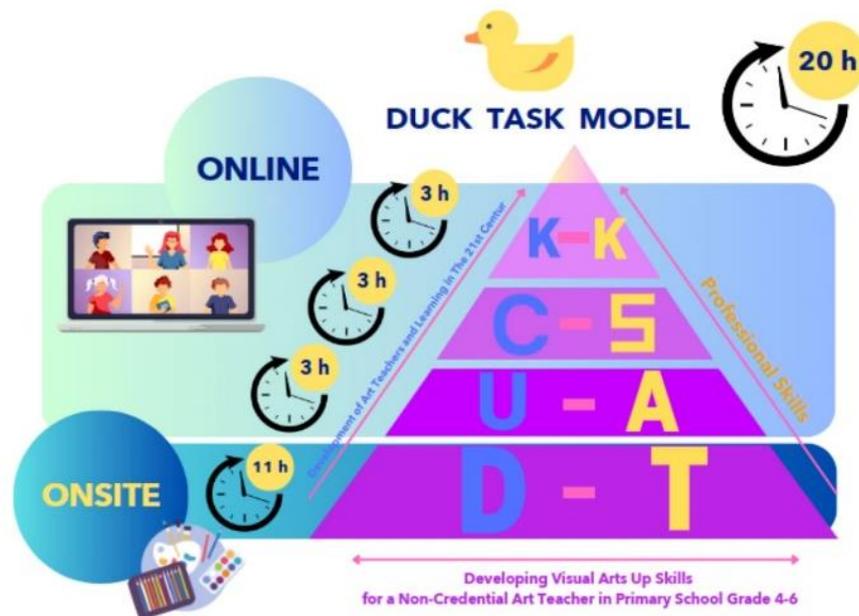
2. รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 สรุปผลของการสร้างต้นแบบรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (DUCK

TASK Model) เป็นรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่มีการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยตั้งชื่อว่า DUCK TASK Model ซึ่งแต่ละด้านจะมีการสนับสนุนองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป 2 รูปแบบ คือ รายละเอียดทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) และแนวทางการพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st Century) นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาพร้อมกันด้วยด้านการสร้างประสบการณ์ (Create Experience) เสริมด้านทักษะทางศิลปะ (Art Skills) ด้านการสร้างแนวความคิด (Conceptualization) เสริมด้านความรู้ทางศิลปะ (Art Knowledge) ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) เสริมด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (Artistic Individuality) และด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration & Applied) เสริมด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (Art Teacher Behavior) อย่างเหมาะสมเพื่อให้การเรียนรู้ด้านศิลปะมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในปัจจุบันและอนาคต ด้วยการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 นี้เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนให้สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศิลปะได้อย่างเต็มตามความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล

Figure 2

The Model of Developing Visual Arts Up Skills for a Non-Credential Art Teacher in Primary School Grade 4-6 “DUCK TASK Model”

แผนภาพรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 “DUCK TASK Model”

DUCK TASK Model เป็นรูปแบบที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นที่ 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน เพื่อให้ครูศิลปะและนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการตัดแปลงและเรียนรู้แนวคิดใหม่ๆ ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการสร้างประสบการณ์เพื่อเพิ่มความฝึกทักษะทางศิลปะ และการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีแนวทางการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีการสร้างแนวความคิดเพื่อเพิ่มความรู้อันศิลปะ และการสร้างองค์ความรู้เพื่อเพิ่มเอกลักษณ์ทางศิลปะ โดยมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเข้าสู่โลกการทำงานในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังมีการสาธิตและประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่ม

พฤติกรรมครูสอนศิลปะ โดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ และการสาธิต การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เพื่อเสริมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ ด้วยขั้นตอนตาม ตัวอักษรดังนี้:

ขั้นที่ 1 D – T - Discussion of knowledge creation ด้านการสร้างองค์ความรู้ (การอธิบายถึงสร้างองค์ความรู้) และ Types of artistic identity ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (ประเภทของเอกลักษณ์ทางศิลปะ)

ขั้นที่ 2 U – A - Understand of demonstration & applied ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (เข้าใจในการสาธิต และการประยุกต์ใช้) และ Access of art teacher behavior ด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (การเข้าถึงพฤติกรรมครูสอนศิลปะ)

ขั้นที่ 3 C – S - Create ideas of applying arts ด้านการสร้างแนวความคิด (สร้างสรรค์แนวคิดการประยุกต์ใช้ ศิลปะ) และ Sequence of Arts Knowledge Series ด้านความรู้ทางศิลปะ (ลำดับขั้นความรู้ของศิลปะ)

ขั้นที่ 4 K – K - Key of Experience ด้านการสร้างประสบการณ์ และ Key of Arts Skills ด้านทักษะทางศิลปะ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า "DUCK TASK Model" เป็นรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพสูงสำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่มีข้อเสนอแนะ แบ่งเป็นหลายประเด็นหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้นำ "DUCK TASK Model" มาทดลองใช้เพื่อสร้างผลสรุปข้อที่ 3 ต่อไปในพัฒนาครูที่จบ ไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงขั้นที่ 2 โดยในแต่ละขั้นตอนมีรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยสำหรับทักษะ การสอนด้านความรู้และทักษะรูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสอนนี้ คือ การฝึกอบรมเชิงพัฒนา การสอนงาน และการจัดการความรู้ ในด้านคุณลักษณะ รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ โดยมีผู้เข้าร่วมกลุ่มประเมิน ความเป็นไปได้ทั้งหมด 5 ท่าน ประกอบด้วย กลุ่มนักวิชาการทางด้านศิลปศึกษาและด้านทัศนศิลป์ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาครู ผู้เกี่ยวข้องในด้านผู้ปฏิบัติ (ตัวแทนครูจบตรงสาขา ทัศนศิลป์ ครู Best Practice และครูที่จบไม่ตรงสาขา ทัศนศิลป์) โดยการนำ "DUCK TASK Model" มาใช้งานสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ดีและเหมาะสมกับการพัฒนาครูที่จบไม่ตรงสาขา ในด้านทักษะการสอนทัศนศิลป์ได้ โดยเน้นการฝึกอบรมเชิงพัฒนา การสอนงาน และการจัดการความรู้ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอในการสอนนักเรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูง

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลและรับรองรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงขั้นที่ 2 สรุปได้ว่ารูปแบบช่วยให้ครูที่จบไม่ตรงสาขาสามารถพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ของตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูที่จบไม่ตรงสาขาลงการเข้าโครงการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ สูงกว่าก่อนการเข้าโครงการ พัฒนาสมรรถนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากเครื่องมือทำ pre-test/post-test ก่อนและหลังการใช้รูปแบบฯ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Dependent Samples) เป็นแบบวัดเชิงสอบถาม ทักษะ เขียนตอบโดยกลุ่มตัวอย่าง สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ตรงตามหลักการของ รูปแบบในการวิจัย โดยในแต่ละขั้นตอนมีรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมแตกต่างกัน สำหรับทักษะการสอนด้านความรู้ และ ทักษะ รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสอนนี้คือ การฝึกอบรมเชิงพัฒนา การสอนงาน และการจัดการความรู้ ในด้าน คุณลักษณะ รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ โดยมีทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญของครูระดับประถมศึกษา ให้เกิดความชำนาญในพฤติกรรมการสอนแต่ละอย่างของครูที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การฝึกทักษะการสอนก็เพื่อให้ผู้ฝึกเกิด ความคล่องแคล่วมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองก่อนที่จะได้มีการสอนในชั้นเรียนทักษะสำคัญๆ ที่ผู้สอนทุกคนควรจะต้องฝึกปฏิบัติและคำนึงถึงในการสอนมี 9 ทักษะด้วยกัน คือ ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การใช้ คำถาม การเสริมกำลังใจ ทักษะการสรุปบทเรียน ทักษะการสร้างความสนใจ ทักษะการใช้กระดานชอล์ก ทักษะการกระตุ้นให้คิด ทักษะการใช้สื่อการสอน ซึ่งพฤติกรรมการสอนของผู้สอนในการใช้ทักษะการสอนต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีผลต่อการช่วยสนับสนุน

ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และสรุปผลการรับรองรูปแบบพัฒนา โดยพิจารณาประกอบการสังเคราะห์ผลควบคู่การสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้เข้าร่วมทดลองจำนวน 5 ท่านและผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้รับรูปแบบในการพัฒนามีชื่อว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”) เป็นรูปแบบระยะสั้น 20 ชั่วโมง ประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและความสำคัญ 3) ประโยชน์ที่จะได้รับ 4) องค์ประกอบของรูปแบบ โดยมีเนื้อหาโดยสรุปของรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อรูปแบบ : รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”

2. หลักการและความสำคัญ : รูปแบบเรื่องนี้เริ่มต้นค้นคว้าจากประสบการณ์ของผู้วิจัย จากบุคคลรอบข้างของผู้วิจัยที่ไม่จบตรงสาขาทางการสอนศิลปะ รวมถึงบรรจุตำแหน่งสาขาที่ไม่ตรงกับรายวิชาศิลปะ แต่ต้องสอนรายวิชาศิลปะ ในนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงมองว่านี่เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลรวมถึงทฤษฎีประกอบถึงความสำคัญของการศึกษาของ นักเรียนในระดับประถมศึกษา และพบว่ามีความรู้ผู้สอนศิลปะ ที่จบตรงสาขาตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ดำรง ตำแหน่งครูศิลปะ มีจำนวนเพียง 5,436 คนทั่วประเทศ ในขณะที่โรงเรียนระดับประถม ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทั่วประเทศไทยมีจำนวน 26,596 แห่ง ดังนั้น ครูจำนวนมากที่จบไม่ตรงสาขาจึงต้องสอนศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางส่วนการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งหลักสูตรแกนกลางเปิดสอนวิชาศิลปะให้กับทุกโรงเรียน แต่จำนวนครูสอนศิลปะยังไม่เพียงพอทั่วประเทศ เมื่อไม่มีพื้นฐานการสอนทางศิลปะ ผู้วิจัยพบว่าศิลปะเป็นวิชาที่สำคัญมาก และแม้แต่ในหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาของประเทศไทย สามารถรวมเข้ากับวิชาอื่นๆ ได้ ในโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละแห่ง พวกเขาจะจ้างครูศิลปกรรมหนึ่งคนสำเร็จการศึกษาด้านดนตรี นาฏศิลป์หรือศิลปะไทย แต่ไม่ค่อยมีคนจ้างครูสอนศิลปะ ครูสอนดนตรีและนาฏศิลป์ก็ต้องสอนศิลปะด้วย ผู้วิจัยพบว่าชั้นประถมศึกษาช่วงที่ 1 (ป. 1-3) เป็นเพียงการเริ่มต้นต่อการเรียนรู้ศิลปะ แต่ชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) เป็นช่วงที่สำคัญสำหรับการพัฒนาความรู้ ทักษะการสร้างงานศิลปะและการค้นหาเอกลักษณ์ของพวกเขา หัวข้องานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยพื้นฐานแล้วเป็นรูปแบบการฝึกอบรมครูที่ไม่จบตรงสาขาด้านศิลปะโดยการฝึกทักษะการสร้างงานศิลปะ เช่น การวาดเส้น การวาดภาพ ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และการสร้างสรรค์งานศิลปะ สามารถนำไปสอนให้แก่เด็กนักเรียนได้ดีขึ้น ถูกต้อง เหมาะสม ให้ทราบถึงความสำคัญของวิชา ศิลปะ ในการพัฒนาทักษะความรู้และการพัฒนาจิตใจรวมทั้งชีวิตที่มีความสุข ต่อยอดความรู้ของตนเองระดับการศึกษาขั้นต่อไป

3. ประโยชน์ที่จะได้รับ

3.1 ได้พัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

3.2 ครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มีทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่เหมาะสม และมีหลักการที่ถูกต้องสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 เกิดประสิทธิภาพในการสอนวิชาศิลปะ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ของครูในทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่จบไม่ตรงสาขา

4. องค์ประกอบของรูปแบบ : The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model” เป็นแนวทางและขั้นตอนที่ผนวกบูรณาการนำมาใช้เป็นระบบ และรูปแบบในการพัฒนาร่วมกัน อันประกอบด้วย จัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบกิจกรรม มีนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ตามทฤษฎีที่วิเคราะห์มา จัดสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนศิลปะ ทัศนศิลป์ สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาด้าน ศิลปะ โดยเป็นการจัดรูปแบบเป็นการอบรมระยะสั้นจำนวนเวลา 20 ชั่วโมง (On-Line และ On-Site) ตามกำหนดการที่สร้างไว้ในขอบเขตการพัฒนาแบบ

กิจกรรมโดยการลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ โดยรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ด้วยแนวทางการพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st century) และทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) ตามลำดับพร้อมกัน โดยมีแบบร่างรายละเอียดขององค์ประกอบในแต่ละด้านการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครู ที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ได้ดังนี้

Figure 3

Component diagram The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”

แผนภาพแสดงองค์ประกอบ The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”

1. ด้านการสร้างประสบการณ์ (Create Experience) เสริมด้านทักษะทางศิลปะ (Art Skills) เป็นความเข้าใจ (Understand) โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยระบบออนไลน์ให้นักเรียนค้นหาคำรู้ด้วยตนเอง และมีวิธีการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่หลากหลาย เสริมมีทักษะการดัดแปลง ปรับเปลี่ยนรูปแบบผลงานทัศนศิลป์ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน หากเกิดปัจจัยร่วมของปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์หรืออื่นๆ ให้เข้ากับเนื้อหาการเรียนการสอนในชั่วโมงได้ มีความจำเป็นมากที่สุด และมีทักษะการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกันได้

2. ด้านการสร้างแนวความคิด (Conceptualization) เสริมด้านความรู้ทางศิลปะ (Art Knowledge) เป็นความสามารถ (Ability) มีวิธีการเรียนการสอนโดยวิธีการที่ชี้แนะจากสื่อการสอนที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา และมีวิธีการเรียนการสอนโดยวิธีการจัดกิจกรรมหลายประเภท จากนวัตกรรมการเรียนการสอน เสริมมีความรู้และความเข้าใจรูปแบบงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

มีความจำเป็นมากที่สุด มีความรู้และความเข้าใจการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ มีกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ รวมถึงการถ่ายทอดผลงาน

3. ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) เสริมด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (Artistic Individuality) เป็นความจำเป็น (Necessarily) มีวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์และนำเสนอแบบออนไลน์ สร้างความพร้อมให้นักเรียนในการเข้าสู่โลกของการทำงานในศตวรรษที่ 21 และมีวิธีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีการนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ เสริมมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์และถ่ายทอดได้ และสามารถนำเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์มาปรับใช้ในการสร้างงานและถ่ายทอดได้

4. ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration & Applied) เสริมด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (Art Teacher Behavior) เป็นความจริง (Truth) มีวิธีการจัดการเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ นำเสนอผลงานให้เข้ากับเนื้อหาที่เรียนรู้ และมีวิธีการจัดการเรียนรู้โดยการสาธิตการสร้างสรรคผลงาน เสริมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมปรับปรุง แก้ไข ศึกษาเพิ่มเติมในการเรียนการสอน หรือการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ มีความจำเป็นมากที่สุด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้

รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 “U. A. N. T. Model” อธิบายได้ดังนี้

Figure 4

The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”

ภาพรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model”

สรุปตามแผนภาพรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 นั้น เป็นรูปแบบการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ ทั้ง 2 ด้านควบคู่ไปด้วยกัน อันประกอบด้วย การพัฒนาของครู

ศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st century) และทักษะ การสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) ตามลำดับขั้นตอนการพัฒนา เป็นชื่อรูปแบบ ดังนี้

ขั้นที่ 1 U (Understand) เป็นความเข้าใจ : ด้านการสร้างองค์ความรู้ (การอธิบายถึงสร้างองค์ความรู้) ควบคู่กับ ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (ประเภทของเอกลักษณ์ทางศิลปะ)

ขั้นที่ 2 A (Ability) เป็นความสามารถ : ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (เข้าใจในการสาธิตและการประยุกต์ใช้) ควบคู่กับ ด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (การเข้าถึงพฤติกรรมครูสอนศิลปะ)

ขั้นที่ 3 N (Necessarily) เป็นความจำเป็น : ด้านการสร้างแนวความคิด (สร้างสรรค์แนวความคิดการประยุกต์ใช้ศิลปะ) ควบคู่กับ ด้านความรู้ทางศิลปะ (ลำดับขั้นความรู้ของศิลปะ)

ขั้นที่ 4 T (Truth) เป็นความจริง : ด้านการสร้างประสบการณ์ ควบคู่กับ ด้านทักษะทางศิลปะ

อภิปรายผล (Discussions)

1. สภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้น ที่ 2 จากผลการวิจัยข้อที่ 1 เห็นได้ชัดแล้วว่าควรพัฒนาโลกในการสนับสนุนรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครู ที่ไม่ได้เรียนวิชาตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โดยควรมีการบูรณาการวิธีการพัฒนาต่างๆ ของครูศิลปะกับการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st century) และทักษะ การสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) เพื่อพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่เหมาะสมสำหรับครูที่ไม่ได้เรียนวิชาตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วง ชั้นที่ 2 โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่ไม่ได้เรียนวิชาตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วง ชั้นที่ 2 ควรเน้นการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือการด้านการสร้างองค์ความรู้ (การอธิบายถึงสร้างองค์ความรู้) และด้านเอกลักษณ์ทาง ศิลป์ (ประเภทของเอกลักษณ์ทางศิลปะ) การสาธิตและประยุกต์ใช้ (เข้าใจในการสาธิตและการประยุกต์ใช้) การสร้างแนวความคิด (สร้างสรรค์แนวความคิดการประยุกต์ใช้ศิลปะ) และการสร้างประสบการณ์และด้านทักษะทางศิลป์ (สร้างประสบการณ์และด้านทักษะ ทางศิลป์) โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่ไม่ได้เรียนวิชาตรงสาขา ระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ควรบูรณาการวิธีการพัฒนาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อความชำนาญในการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้าใจที่ดีและ เกิดการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรมีเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ สำหรับครูที่ไม่ได้เรียนวิชาตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่สามารถประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัย Phujeeb (2016) ในทางการศึกษา การชี้แนะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของครูประจำการให้สามารถทำงานได้ตรง ตามเป้าหมาย จนเกิดประสิทธิผลของงาน ดังนั้นความหมายของการชี้แนะ (Coaching) คือ กระบวนการระหว่างการทำงานของ คนสองคนหรือมากกว่านั้น เป็นการทำงานโดยระบุเป้าหมายและความสำเร็จร่วมกัน การอธิบายความสำคัญของการเรียนรู้ โดยผู้เข้าร่วมเป็นผู้กำหนดและเปิดโอกาสในการเรียนรู้ใหม่ๆ มีปฏิสัมพันธ์และสนับสนุน อำนวยความสะดวกแก่กันในการพัฒนา ไปสู่สิ่งที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับความหมายของการชี้แนะหรือการสอนงาน (Coaching) ว่าเป็นเรื่องของการเรียนรู้ การพัฒนา และปรับเปลี่ยนทัศนคติความคิดและพฤติกรรมลักษณะเฉพาะจากการสะท้อนมุมมอง และการนำตนเองไปสู่การเรียนรู้ จากการแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง (Robertson, 2011) ความสำคัญของวิธีการชี้แนะหรือการสอน งาน (Coaching) นั้น Moran (2010) ได้กล่าวถึง การชี้แนะหรือการสอนงานว่าเป็นตัวช่วยในการสร้างวัฒนธรรมในโรงเรียน ในการประเมินผลร่วมกับการสอนจะพัฒนาความสามารถทางความรู้ และทักษะ ของคนเดียวหรือกลุ่มคน เพื่อการแก้ปัญหา และ สะท้อนความคิดอย่างสร้างสรรค์การสอนงานนั้นเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องด้วยความช่วยเหลือและติดตาม และทักษะการสอนที่สำคัญมี 9 ทักษะด้วยกัน คือ ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การใช้คำถาม การเสริมกำลังใจ ทักษะ การสรุปบทเรียน ทักษะการสร้างความสนใจ ทักษะการใช้กระดานขอลัก ทักษะการกระตุ้นให้คิด ทักษะการใช้สื่อการสอน

ซึ่งพฤติกรรมการสอนของผู้สอนในการใช้ทักษะการสอนต่างๆ เหล่านี้ ล้วนมีผลต่อการช่วยสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอันมาก) อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 The Model: Up Skills Visual Arts for Non-Credential Art Teacher “U. A. N. T. Model” เป็นรูปแบบจากผลการวิเคราะห์ความถี่ที่สูงสุดในแต่ละด้านของการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพอันพึงประสงค์ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของ รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 เมื่อนำรูปแบบในการพัฒนาหลักมาพิจารณารายด้าน ควรมีการพัฒนาทั้ง 2 ด้านควบคู่ไปด้วยกัน อันประกอบด้วย การพัฒนาของครูศิลปะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Development of Art Teachers and Learning in the 21st century) มีความต้องการมากที่สุด และรองลงมาเป็นทักษะการสอนของครูศิลปะ (Professional Skills) พบว่ามีองค์ประกอบที่มีการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ที่เด่นชัดในแต่ละด้านชัดเจน ดังนี้

ด้านการสร้างประสบการณ์ (Create Experience) โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยระบบออนไลน์ให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เสริมด้านทักษะทางศิลปะ (Art Skills) โดยมีทักษะการดัดแปลงปรับเปลี่ยนรูปแบบผลงานทัศนศิลป์ ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน หากเกิดปัจจัยร่วมของปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์หรืออื่นๆ ให้เข้ากับเนื้อหาการเรียนการสอนในชั่วโมงได้ มีทักษะการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่แตกต่างกันได้ เพื่อสร้างความเข้าใจ (Understand) ในทักษะการสอนทัศนศิลป์ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มากขึ้น

ด้านการสร้างแนวความคิด (Conceptualization) โดยมีวิธีการเรียนการสอนโดยวิธีการที่ชี้แนะจากสื่อการสอนที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา มีวิธีการเรียนการสอนโดยวิธีการจัดกิจกรรมหลายประเภท จากนวัตกรรมการเรียนการสอน เสริมด้านความรู้ทางศิลปะ (Art Knowledge) โดยมีความรู้และความเข้าใจรูปแบบงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น มีความจำเป็นมากที่สุด มีความรู้และความเข้าใจการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ มีกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ รวมถึงการถ่ายทอดผลงาน ให้เกิดความสามารถ (Ability) เป็นทักษะการสอนทัศนศิลป์ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มากขึ้น

ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Building) โดยมีวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์และนำเสนอแบบออนไลน์ สร้างความพร้อมให้นักเรียนในการเข้าสู่โลกของการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีค่า มีวิธีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีการนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ เสริมด้านเอกลักษณ์ทางศิลปะ (Artistic Individuality) สร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์และถ่ายทอดได้ มีความจำเป็นมากที่สุด สามารถนำเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์มาปรับใช้ในการสร้างงานและถ่ายทอดได้ ในความจำเป็น (Necessarily) ของทักษะการสอนทัศนศิลป์ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

ด้านการสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration and Applied) โดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ นำเสนอผลงานให้เข้ากับเนื้อหาที่เรียนรู้ มีวิธีการจัดการเรียนรู้โดยการสาธิตการสร้างสรรคผลงาน เสริมด้านพฤติกรรมครูสอนศิลปะ (Art Teacher Behavior) ในการสอบถามรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมปรับปรุง แก้ไข ศึกษาเพิ่มเติมในการเรียนการสอน หรือการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ มีความจำเป็นมากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยความจริง (Truth) ในการสร้างทักษะการสอนทัศนศิลป์ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

ในความเข้าใจ ความสามารถ ความจำเป็น ด้วยความจริงกับการสนับสนุนการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์รูปแบบอื่นๆ ผ่านการบูรณาการ เกิดความเชื่อมโยงขององค์ประกอบของพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรง

สาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Prakhankul (2015) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้ครูประถมศึกษาที่สอนไม่ตรงวิชาเอก มีผลการวิจัยสรุปผลว่า การสอนไม่ตรงวิชาเอกมีผลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูด้านการสอนใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การอธิบายโมโนทัศน์หลักของเนื้อหา ครูขาดความแม่นยำในเนื้อหา ไม่รู้เนื้อหาในเชิงลึก ทำให้ถ่ายทอดเนื้อหาได้ไม่ดี 2) การคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้ครูไม่รู้ว่าเนื้อหาส่วนใดที่นักเรียนจะเข้าใจได้ยาก 3) การบูรณาการเนื้อหา ครูขาดเทคนิควิธีการสอน ไม่มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ เกิดปัญหาในการใช้สื่อหรืออุปกรณ์บางชนิดประกอบการสอน 4) การประเมินพัฒนาการของนักเรียน ครูขาดวิธีการประเมินนักเรียนที่เหมาะสม นอกจากนี้ การสอนไม่ตรงวิชาเอกยังผลต่อความรู้สึกของครูทั้งทางบวกและทางลบ โดยครูส่วนใหญ่จะรู้สึกไม่ชอบและเกิดความวิตกกังวลในการสอน แต่มีครูบางส่วนที่เห็นว่าการสอนไม่ตรงวิชาเอกเป็นเรื่องที่ทำหาย และได้พัฒนาตนเอง และแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้ครูประถมศึกษาที่สอนไม่ตรงวิชาเอกสรุปได้เป็น 4 แนวทาง ตามระดับของการปฏิบัติ ได้แก่ 1) ระดับครูผู้สอน ครูต้องพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากเพื่อนครู รวมทั้งการใช้สื่อมัลติมีเดียหรือกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดนักเรียน 2) ระดับโรงเรียน ควรมีการมอบหมายงานสอนโดยคำนึงถึงวิชาเอกและความถนัดของครูก่อน สำหรับการช่วยเหลือครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกโรงเรียนควรมีการจัดหาสื่อต่างๆ ให้แก่ครู ใช้การนิเทศเข้ามาพัฒนาและช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งขอความร่วมมือจากชุมชน 3) ระดับหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ทั้งงบประมาณในการอบรมครู และงบประมาณในการจัดจ้างบุคลากรครู และ 4) ระดับการผลิตครู ควรปรับระบบการผลิตครูประถมศึกษาให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการใช้ครูในโรงเรียน

3. ประสิทธิผลการทดลองการวิจัยเพื่อรับรองรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 จากผลการวิเคราะห์ในส่วนของผลการประเมินความรู้ของทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ตนเอง) ก่อนการเข้ารับการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ และหลังเข้ารับการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ของครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษานั้น พบว่า ด้านรักวิชาชีพและตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ มีความสามารถในการสอนและประเมินการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้ ในวิชาศิลปะ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 และวิชาเอกท่าน ประเมินตนเองว่ามีทักษะการสอนทัศนศิลป์ด้านวิชาชีพและค่านิยมอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น น่าจะเป็นเพราะครูที่จบไม่ตรงสาขาส่วนมากมีความพึงพอใจในตัวเอง และเชื่อว่าตนเองดำรงวิชาชีพได้อย่างดี รองลงมาเป็นด้านความรู้ด้านการสอน การประเมินการสอนรายวิชาศิลปะ สอดคล้องกับผลการหาความต้องการจำเป็นของความรู้ทักษะการสอนทัศนศิลป์ ด้านมีความรู้ความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนทางศิลปะ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่พบอยู่ในระดับต่ำที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการสอนทัศนศิลป์ส่วนนี้มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับการพัฒนาสมรรถนะด้านอื่นๆ และสัมพันธ์กับที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า ครูที่จบไม่ตรงสาขาส่วนมากคิดว่าความเป็นวิชาชีพและค่านิยมนั้นเป็นเรื่องของจิตใจ เป็นสิ่งที่ครูจบไม่ตรงสาขาสามารถพัฒนาได้ด้วยตัวเอง แต่ในด้านทักษะการสอนทัศนศิลป์เป็นการลงมือปฏิบัติจริงจึงจำเป็นต้องพัฒนามนการลงมือในการปฏิบัติจริง ให้เกิดความชำนาญ สามารถบูรณาการความรู้เดิมที่ถนัดได้จริง สร้างประสบการณ์ของตนเอง จึงเกิดการพัฒนาได้จริง เกิดความชัดเจนของผลการประเมินความรู้ของทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง เมื่อศึกษาความแตกต่างของผลการประเมินความรู้ของทักษะการสอนทัศนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา และหลังเข้าพัฒนา สูงกว่าอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 จากระดับปานกลางเป็นระดับมากในทักษะการสอนทัศนศิลป์ อ้างอิงได้จากงานวิจัย Du Plessis et al. (2017) ได้ศึกษาเรื่อง The Meaning of Out-of-Field Teaching for Educational Leadership การกำหนดครูให้ดำรงตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อความเป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เอกสารฉบับนี้เผยให้เห็นสมมติฐานและความเข้าใจผิด

เกี่ยวกับประสบการณ์ที่มีชีวิตชีวาของครูในตำแหน่งไม่ตรงสาขาและความหมายของการเป็นผู้นำด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ความหมายหลายชั้นของการสอนนอกภาคสนามสำหรับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นข้อกังวลระหว่างประเทศซึ่งรวมถึงประเทศต่างๆ เช่น ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรเกาหลี ยุโรป ตุรกี และแอฟริกาใต้ รายงานเกี่ยวกับการตรวจสอบเชิงคุณภาพข้ามชาติที่ดำเนินการในออสเตรเลียและแอฟริกาใต้ ที่โรงเรียนเจ็ดแห่งในสภาพแวดล้อมการศึกษาที่แตกต่างกัน ความหมายของประสบการณ์ที่มีชีวิตที่เกี่ยวเนื่องกับการสอนนอกภาคสนามและความเป็นผู้นำด้านการศึกษาถูกสำรวจผ่านเลนส์ของผู้อำนวยความสะดวก การศึกษาอาจารย์ใหญ่ผู้เชี่ยวชาญและครูและผู้นำการศึกษานอกภาคสนาม การอภิปรายเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบในทางปฏิบัติและสังคมเผยให้เห็นถึงประเพณีและวัฒนธรรมที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับการสอนนอกภาคสนาม เอกสารฉบับนี้สรุปด้วยการอภิปรายเชิงลึกเกี่ยวกับความหมายของการสอนนอกภาคสนามมีไว้สำหรับความเป็นผู้นำด้านการศึกษาในขณะที่มันตอกย้ำความซับซ้อนที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการตัดสินใจและการพัฒนานโยบาย ความจำเป็นในการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการฝึกอบรมความเป็นผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ไม่ตรงสาขาถูกเปิดเผย ผู้วิจัยจึงขออภัยไว้ว่ารูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนที่คนศิลป์สำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขา ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มีความจำเป็นและประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการสอนที่คนศิลป์ ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 อย่างเป็นนัยยะที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็นระดับต่างๆ ทั้ง ระดับกระทรวง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับโรงเรียน และระดับบุคคล ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการใช้ผลการวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาทักษะการสอนที่คนศิลป์สำหรับครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 เพื่อเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษานิเทศก์ใช้ผลการวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาครูที่จบไม่ตรงสาขา โรงเรียนสามารถนำรูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนสำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ได้ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครู ผู้บริหารโรงเรียนครู และบุคคลากรทางการศึกษาที่ไม่เคยเรียนสาขาที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการสอนที่คนศิลป์ โดยการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาตนเอง โดยควรวัดระดับทักษะการสอนที่คนศิลป์ก่อนเข้าโปรแกรมพัฒนาเพื่อประเมินความต้องการพัฒนาทักษะการสอน และจัดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการความรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูที่คนศิลป์เป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากผลวิจัยพบว่าครูศิลปะมีการพัฒนาทักษะการสอนที่ไม่ตรงกับความคิดหวัง ดังนั้นควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องนี้ และควรนำผลการวิจัยไปศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้สู่การสร้างสรรคนวัตกรรมการพัฒนาสมรรถนะการสอนสำหรับครูที่จบไม่ตรงสาขาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับบริบทของครูที่คนศิลป์อย่างเป็นรูปธรรม

References

- Adul, P. (1999). *A study of the artistic development of Mathayom 1 students according to Victor Lowenfeld's theory using portfolio evaluation*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Chalakbang, W. (1992). *Psychology and guidance of primary school children*. Bangkok: O.S. Printing House.
- Du Plessis, A. E., Carroll, A., & Gillies, R. M. (2017). The Meaning of Out-of-Field Teaching for Educational Leadership. *International Journal of Leadership in Education*, 20(1), 87-112.
- Kolb, A. D. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. United states of America: Prentice Hall.
- Ester, G. (1998). *Processing experiential learning*. In the Pfeiffer Library.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kumar, S. P. (2009). *Competency mapping*. Retrieved from www.Articlesbase.com
- Lowenfeld, V., & Brittain, W. L. (1975). *Creative and mental growth* (6th ed.). New York, NY: MacMillan.
- Ministry of Education. (2009). *Basic Education Core Curriculum. B.E. 2551 (A.D. 2008)*. Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Policy of the Office of the Basic Education Commission*. Retrieved from OBECPolicy62.pdf
- Phujeeb, N. (2016). *Model for developing teaching competencies for visual arts teachers in secondary schools* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Prakhankul, W. (2015). *Guidelines for promoting efficiency in the use of primary school teachers who teach outside of their major* (Master thesis). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Suklae, W. (2016). *Model for organizing printmaking activities for primary school students using local materials* (Master thesis). Bangkok: Chulalongkorn University.